

ἀγιά - Ἑλένη ἡ, σύνηθ. *ἄγια - Λέβ* Λέσβ. *ἀε - Λέβε* Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. *ἀγία* καὶ τοῦ ὄν. *Ἑλένη*.

1) Ἡ ἀγία Ἑλένη συνεορταζομένη μετὰ τοῦ υἱοῦ της ἀγίου Κωνσταντίνου τὴν 21^{ην} Μαΐου σύνηθ. καὶ Πόντ. (Χαλδ.) 2) Ἡ ἱρις, τὸ οὐράνιον τόξον ἀγγέλλον παῦσιν τοῦ βροχεροῦ καιροῦ ἢ τοῦναντίον φαινόμενον τὴν αὐγὴν καταιγίδα (ὡς ἄγγελος κακοκαιρίας καὶ παρ' Ὁμ. Πβ. P 547 «ἡύτε πορφυρέην ἱριν θνητοῖσι τανύση | Ζεὺς ἐξ οὐρανόθεν, τέρας ἔμμεναι ἢ πολέμοιο | ἢ καὶ χειμῶνος δυσθαλπέος». Περὶ τῆς σημ. πβ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Ἀθηνᾷ 14 (1902) 136) Λέσβ.: *Λέβ 'ς τὸν οὐρανὸν τ'ν ἀγιά - Λέβ*, δὲ θὰ βρέξ' πρᾶ. *Τ'ν αὐγὴν φάν'κι ἢ ἀγιά - Λέβ*, θὰ 'χουμι φουρτούνα. Συνών. *δόξα, δοξάρι, ζωνάρι, ζώνη* τῆς ἀγίας Ἑλένης - *τῆς καλόγραιας - τῆς Κυρᾶς - τῆς Παναγίας*, *τόξο* τῆς βροχῆς - *τῆς Παναγίας - τοῦ Θεοῦ - τοῦ οὐρανοῦ*, τοῦ Θεοῦ τὸ χέρι. [**]

ἀγία - Ἐλεοῦσα ἡ, Ἀθῆν. κ.ἀ. *ἀγιά - Λεοῦσα* Ἀθῆν. Πελοπν. (Λάστ.) *ἀγιά - Λιοῦσα* Ἡπ. (Ἰωάνν.) *ἄι - Λιγοῦσα* Μακεδ. (Καστορ.)

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. *ἀγία* καὶ τοῦ ὄν. *Ἐλεοῦσα*. Περὶ τοῦ ἄρσ. *ἄι - ἐν τῷ ἄι - Λιγοῦσα* ἰδ. *ἀγιά - Βαρβάρα*.

Ἡ Θεοτόκος ὡς ἔλεοῦσα τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτὴν ἐνθ' ἄν.: *Μὰ τ'ν ἀγιά - Λιοῦσα!* (ὄρκος) Ἰωάνν. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. καὶ ὄν. κύριον πολλαχ.

ἀγιάζι τό, σύνηθ. *ἀγιάζιν* Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) *ἀγιάζ* Θράκ. (Ἀδριανούπ. Μάδυτ. κ. ἀ.) Ἰμβρ. Λέσβ. (Μυτιλ.) Πόντ. (Κοτύωρ. Κρώμν. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) Σαμοθρ. *ἄἄζ* Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Τουρκ. *ayaaz*.

1) Νυκτερινὴ αἰθρία, *ξαστεριά* Πόντ. (Τραπ. κ. ἀ.): *Θήκω τὸ γιαιτρικὸν 'ς σ' ἀγιάζ* (θέτω τὸ ἱατρικὸν εἰς τὸ ὑπαιθρον ἐν αἰθρία νυκτερινῇ. Συνήθεια τῆς δημώδους φαρμακευτικῆς διὰ τινὰ φάρμακα, τὰ ὅποια μόνον τοιουτοτρόπως ἀποκτοῦν ἱαματικὴν δύναμιν). 2) Τὸ ἐν αἰθρία νυκτερινὸν ψῦχος, ἰδίως δὲ τὸ περὶ τὴν ἐσπέραν καὶ τὴν πρωίαν, καὶ γενικώτερον ψυχρὸν ρεῦμα ἀέρος Εὐβ. (Κύμ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ. κ. ἀ.) Ἰμβρ. Κάσ. Κρήτ. Κύπρ. Κῶς Μήλ. Πελοπν. (Λακων. κ. ἀ.) Πόντ. (Κοτύωρ. Κρώμν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) Προπ. (Πάνορμ.) Σίφν. Χίος Σαμοθρ. κ. ἀ.: *Τραναίει ἓνα ἀγιάζι ἢ ρεματιά* Κύμ. *Ἐστάθης ἰδρωμένος 'ς τὸ ἀγιάζιν τῷ ἐπκιάστῃ* Κύπρ. *Ἐφύσεσεν τ' ἀγιάζ' κ' ἐπάγωσα* Τραπ. *Τ' ἀγιάζ' ἐντῶκεν τὰ φυτὰ* (ἐντῶκεν = ἐκτύπησεν, ἔβλαψε) Κοτύωρ. || Φρ. *Θ' ἀγιάζ', ἂν στέκ' 'ς σ' ἀγιάζ'* (θὰ ἀγιάση, ἂν σταθῇ εἰς τὸ ἀγιάζι. Λογοπ.) αὐτόθ. || Ἄσμ.

Ὅλοι φτωχοὶ καὶ πλούσιοι καὶ καλομαθημένοι μέσα 'ς τ' ἀγιάζι *ξεφυχτοῦν* *γυμνοὶ* καὶ *ἀνεξωσμένοι*

Χίος. 3) Δρόσος, ὑγρασία Θράκ. (Μάδυτ. κ. ἀ.) Ἰμβρ. Ἰων. (Κρήν.) Λέσβ. (Μυτιλ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Νίσυρ. Ρόδ. Σαμοθρ. Σίφν. Σῦρ. (Ἐρμούπ.) Τήλ. κ. ἀ.: *Τ' ἀγιάζι πέφτει 'πάνω μου, μὰ 'γὼ δὲν τὸ φοβοῦμαι* Κρήν. *Γράθ'κι τοῦ σκέπασμα ἂπ' τ' ἀγιάζ'* Ἰμβρ. || Ἄσμ.

Ὁ κρίνος *ἔχ' ἐννεὰ ἀδερφοὺς* καὶ *νοίγουν* μὲ τ' ἀγιάζι, *λογιάζω*, *χαϊδεμένο* μου, *κάνενας* δὲ σοῦ *μοιάζει*

Νίσυρ. 4) Πάχνη Πελοπν. (Μεγαλόπ.)

ἀγιάζλαεμαν τό, ἀμάρτ. *ἄἄζλαεμαν* Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀγιάζλαεῦω*.

Τὸ νυκτερινὸν ψῦχος.

ἀγιάζλαεῦω ἀμάρτ. *ἄἄζλαεῦω* Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *ayaazlamak*.

Μόνον κατὰ γ' πρόσωπ., *κάννει* ψῦχος.

ἀγιάζλαντίζω Θράκ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *ayaazlamak*.

Μόνον κατὰ γ' πρόσωπ., *κάννει* ψῦχος: *Ἀγιάζλαντισε λίγο*.

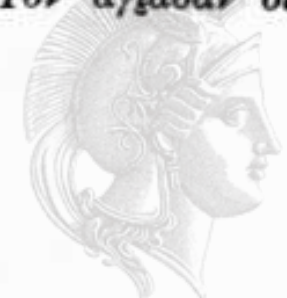
ἀγιάζω κοιν. καὶ Καπ. (Ἀραβάν. κ.ἀ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. κ. ἀ.) *ἀγιάζου* Ἡπ. Θράκ. Κυδων. Λέσβ. Μακεδ. (Καταφύγ. Σιάτ. κ. ἀ.) *ἀγιάν-νον* Λυκ. (Λιβύσσ.) *ἄἄζω* Ἰκαρ. *ἄἄζω* Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.) *ἄἄζω* Πόντ. (Χαλδ.) *ἄέζω* Πόντ. (Χαλδ.) *ἄιάζου* Ἡπ. (Ζαγόρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) *γιάζω* Μεγίστ. Μύκ. Νίσυρ. Ρόδ. *γιάτίζω* Σύμ.

Τὸ μεταγν. *ἀγιάζω* συχνάκις ἀπαντῶν ἰδίως ἐν τῇ Κ. Δ. ἐν τῇ σημ. τοῦ καθιστῶ ἁγίον, καθαγιάζω.

Α) Μετβ. 1) Καθιστῶ τι ἱερὸν δι' ἐκκλησιαστικῆς εὐχῆς ἢ τελετῆς, συνήθως τὸ ὕδωρ διὰ τῆς τελετῆς τοῦ ἀγιασμοῦ, καθαγιάζω σύνηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν.): *Ἀγιάσ' ὁ παππᾶς τὸ νερό. Σήμερα εἶναι ἡ γεορτή τῶν Φώτων ποῦ θ' ἀγιάστοῦν τὰ νερά. Ἀρτος ἀγιάσμενος* (ὁ ἡγιασμένος ἄρτος τοῦ ἀντιδώρου ἢ τῆς ἀρτοκλασίας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ). *Νερό ἀγιάσμενο* (τὸ ὕδωρ τοῦ ἀγιασμοῦ). *Λάδι ἀγιάσμενο* (τὸ ἔλαιον τοῦ εὐχελαίου) σύνηθ. β) Ἀγιάζω τινὰ ραίνων δι' ὕδατος ἡγιασμένου κοιν.: *Ἡρθ' ὁ παππᾶς καὶ μᾶς ἀγιάσε. Μᾶς ἀγιάσε ὁ παππᾶς τὸ σπῆτι. Ἀγιάζει ὁ παππᾶς 'ς τὴν γειτονιά. Βγῆκ' ὁ παππᾶς ν' ἀγιάση* (τὸ ἀντικ. παρσιλείπεται ὡς εὐκόλως ἐννοούμενον). *Δὲν ἀγιάστηκα ἐγὼ σήμερα, γιατί ἔλειπα τὴν ὥρα ποῦ 'ρθ' ὁ παππᾶς ν' ἀγιάση κοιν. Ἐφ'αλ' οὐ παππᾶς τοῦ μεγάλου αἰσμο καὶ αἰᾶζ' τοῦν κόσμου* Αἰτωλ. || Φρ. *Ἀγιάζει καὶ βλογᾶ* (συνεκδ. ἐπὶ τοῦ ἰσχυροῦ, ὅστις *κάννει* ὅ,τι θέλει χωρὶς νὰ φοβῆται *κάνενας* ὡς ὁ ἱερεὺς ἀγιάζων εἰσερχεται ὅπουδήποτε ἐλευθέρως) Πελοπν. (Μάν.) || Ἄσμ.

Μιὰν ἡμέραν ποῦ 'ταν σκόλη, ποῦ 'ταν τσαὶ πρωτομηνιά, ἦβγεν ὁ παππᾶς νὰ 'γιάση 'ς τὴν παλαιάν του γειτονιά

Μεγίστ. Συνών. *φωτίζω*. γ) Καθαίρω τινὰ τοῦ μολύσματος, οἶον πρόσωπον, ὡς τὴν λεχώ, τὸ βρέφος καὶ τοὺς παρόντας κατὰ τὸν τοκετόν, ραίνων δι' ἀγιασμοῦ καὶ ἀναγινώσκων ὠρισμένας ἐκκλησιαστικὰς εὐχὰς, ἢ σκεῦος, φρέαρ, δεξαμενὴν κττ., ἐν οἷς ἔπεσε ζῶον μισητόν, μῦς, γαλῆ κττ., ἐγγέων ὕδωρ ἡγιασμένον Πελοπν. (Λακων. Λάστ. κ. ἀ.) Πόντ. (Κερασ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἀ.: *Ἀπ' αὐτεῖνον τοῦ νεροῦ αἰᾶζιτι ἢ λιχῶνα* (τοῦ νεροῦ ἐνν. τὸ ἡγιασμένον) Αἰτωλ. || Παροιμ. *Ἐφ'τὰ παππάδοι κ' ἀγιάζουν ἀτο* (ἐπ'τὰ παππᾶδες δὲν τὸ ἀγιάζουν, εἶναι δηλ. τόσοι μεμολυσμένοι, ὥστε δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καθαρθῇ οὐδὲ δι' ἐπ'τὰ ἀγιασμῶν. Τὸ *κ' ἀγιάζουν* ἐκ τοῦ *κ' ἀγιάζουν*) Κερασ. δ) Χρίω τινὰ σταυροειδῶς διὰ τοῦ ἡγιασμένου ἐλαίου τοῦ μυστηρίου τοῦ εὐχελαίου ἢ *κάννω* ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τοῦ στήθους τοῦ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ δι' ἡγιασμένου ἀντικειμένου συνήθως τῶν καθ' ὠρισμένας ἐκκλησιαστικὰς ἐορτὰς διανεμομένων ἀνθῶν Λέσβ. κ. ἀ. 2) *Κάννω* τινὰ ἁγίον Κύθν. Πελοπν. (Ἀρκαδ.) κ. ἀ.—Ἐπετ. Παρνασσ. 4 (1900) 91: *Τὸν ἀγιάσαν οἱ πράξεις του* Ἐπετ.

Παρνασσ. ἐνθ' ἄν. Ἡ Παναγία ν' ἀγιάσῃ τὴν ψυχούλλα τοῦ μάννας σου! (εὐχή) Κύθν. || Ἄσμ.

Πάει νὰ γένη καλογραιὰ ν' ἀγιάσῃ τὴν ψυχὴ της

Ἀρκαδ. 3) Μεταφ. συγχαίρω ἐπὶ τῇ στέψει νυμφίων Λέσβ.: Πάμι ν' ἀγιάσουμι τ'ς σ' διθέρις Πβ. ἄγια ἦ, 3.

Β) Ἀμτβ. 1) Γίνομαι ἅγιος διὰ τοῦ ἐναρέτου βίου μου κοιν. καὶ Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὀφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Ἀγιάσε ἀπὸ τὰ βάσανά του. Ν' ἀγιάσῃ ἡ ψυχούλλα τῶν πεθαμένων σου! (εὐχή) Ν' ἀγιάσῃ ἐκεῖ ποῦ ἔπεσε! (δηλ. ὁ ἀποθανὼν) σύνθηθ. Ν' ἀγιάζ' ὁ κύρις σ' - ἡ μάννα σ' - ὁ πάππο σ'! (ὁ πατὴρ σου, ἡ μήτηρ σου, ὁ πάππος σου) Τραπ. Ν' ἀγιάζ' νὰ τὰ χώματ' αὐτ'! Κοτύωρ. Ν' ἀγιάζῃ ἡ ψὴ σου! Οἶν. Ν' ἀγιάζ' καὶ νὰ μυρᾷς ἡ ψὴ σ'! (ν' ἀγιάσῃ καὶ μυριάκις ν' ἀγιάσῃ ἡ ψυχὴ σου!) Χαλδ. Ἀπ' τοῖς τυραννίδις ποῦ τρανίξι ἡ καημένους ἡγιασι (ἀπὸ τὰ βάσανα, τὰ ὅποια ὑπέστη) Λέσβ. Οὐλ' οἱ ἅγιοι αἴσαν, γιατί ἔκαμαν καλὰ Αἰτωλ. Ἦταν μέσ' 'ς τὴ σπ'λαιὰ κι αἴσαι αὐτόθι. Ὀλόκορμος ἐγιάσεν (ἡγιάσε καθ' ὅλον τὸ σῶμα, ἔμεινε τὸ σῶμά του ἀδιάλυτον, διότι ὑπῆρξεν ἀγαθός. Ἐὰν τὸ σῶμα ἀποθανόντος μείνῃ ἐν μέρει ἢ καθ' ὅλοκληρίαν ἀδιάλυτον, τοῦτο εἶναι σημεῖον ἀγιότητος) Τραπ. || Φρ. Θ' ἀγιάζ', ἂν στέκ' 'ς σ' ἀγιάζ' (θὰ ἀγιάσῃ, ἂν ἐκτεθῇ εἰς τὸ ἀγιάζι, ἦτοι εἰς τὸ ψῦχος. Λογοπ.) Τραπ. Ἀγιάσε ἀπὸ ζωντανός (ἡγιάσε ζῶν, ἐνῶ συνήθως ἀγιάζει τις μετὰ θάνατον. Ἐπὶ τοῦ γενομένου κατίσχονος ἐκ νόσου ἢ νηστείας. Πβ. κατωτ. 5) Λακων. Δὲ θὰ τὸν ἀφήσω ν' ἀγιάσῃ (δὲν θὰ ἐπιτρέψω εἰς αὐτὸν νὰ ἡσυχάσῃ, νὰ κάμῃ ἐκεῖνα ποῦ θέλει. Ἡ φρ. ὠρμήθη ἐκ τούτου, ὅτι τὸ ἀγιάζειν κρίνεται ὡς μέγα ἀγαθόν) Ἀθῆν. κ.ά. Ἀ δὲ δώσης, δὲν ἀγιάσεις (ὅτι μόνον διὰ δώρων διδομένων εἰς τοὺς ἰσχυροὺς ἐπιτυγχάνει τις ὅπερ ζητεῖ) Ἀθῆν. || Παροιμ. φρ. Θέλω ν' ἀγιάσω κ' οἱ διαβόλοι δὲ μ' ἀφίνουν (ἐπὶ τῶν θελόντων μὲν δῆθεν νὰ μεταβάλουν διαγωγὴν, ἀλλὰ κωλυομένων ὑπὸ τῶν κακῶν ἔξεων) Πελοπν. (Δημητσάν.) Ἀγιάσ' ὁ μαχαιροκλέφτης καὶ πουλεῖ σκουρολεπίδες (ἐπὶ τοῦ ὑποκρινομένου μετάνοιαν. σκουρολεπίδα = ἐσκωριασμένον μαχαίρι) ΝΠολίτ. Παροιμ. 1,208 Ἦγας' ἡ παξ'μαδουκλέφτ'ς (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Λέσβ. Πάει ν' ἀγιάσ' κι θὰ ξιπαγιάσ' (ἐπὶ τοῦ μὴ στέργοντος τὸ παρὸν καὶ κινδυνεύοντος διὰ τὸ ἐπιδιωκόμενον καλύτερον) Θεσσ. Πῆγα ν' ἀγιάσου κι ξιπάγασα (ἐπορεύθην που διὰ νὰ ὠφεληθῶ καὶ τούναντίον ὑπέστην βλάβην, ὡς ὅταν μεταβαίνει τις εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ νὰ προσευχηθῇ καὶ ἐκεῖ σκανδαλίζεται) Μακεδ.

Μετοχ. 1) 1) Ἠγιασμένος, ἱερός, ἐπὶ πραγμάτων Κίμωλ. : Μπα νὰ 'καψε ζυὸ καὶ δὲ βγαίν' ἡ ψυχὴ του; Γιατί βλέπεις, τὸ βούδι εἶναι ἡγιασμένο (μήπως ἔκαψε ζυγὸ κτλ. Ἐπὶ τοῦ ψυχορραγοῦντος ἐπὶ πολὺ καὶ μὴ ἐκπνέοντος. Ὁ ζυγὸς εἶναι ἱερός καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ καῇ). 2) Ἀγιος κοιν. : Εἶναι ἄνθρωπος ἡγιασμένος. Εἶναι μιὰ ἡγιασμένη ψυχὴ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος. Ἀγιάσμενη γυναικα. Ἀγιάσμενο παιδί. 3) Ὁ μακαρίτης, συνήθως τὸ οὐδ. ἐπὶ παιδίου Σῦρ. : Ὅταν ζοῦσε τὸ ἡγιασμένο μου. Δὲν εἶχε γεννηθῇ ἀκόμη τὸ ἡγιασμένο μου. II) Ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσσῃ μεθυσμένος Θράκ. (Διδυμότ.)

2) Καθαγιάζομαι, γίνομαι ἱερός, ἐπὶ πραγμάτων κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ.): Ν' ἀγιάσουν τὰ κόκκαλα τοῦ πατέρα σου - τῆς μητέρας σου! (εὐχή). Ν' ἀγιάσῃ τὸ χῶμα τοῦ πατέρα σου! Τῶν Φώτων ἀγιάζουν τὰ νερά κοιν. Ἐγιάσε οὐλο τὸ κώδιν αὐτ' (ἡγιάσεν, ἦτοι ἔμεινεν ἀδιάλυτον ὁλόκληρον τὸ σῶμά του, διότι ὑπῆρξε δίκαιος) Ὀφ. Ἦᾱσεν τὸ δεξὸν τὸ δέξ'ν αὐτ' (ἡγιάσε τὸ δεξιὸν του χέρι, δηλ. ἔμεινεν ἀδιάλυτον, Τοῦτο πιστεύε-

ται ὅτι συμβαίνει εἰς τοὺς δικαίους ἀνθρώπους καὶ ἰδίως εἰς τοὺς ἐλεήμονας, οἱ ὅποιοι παρέχουν διὰ τῆς δεξιᾶς) Χαλδ. || Γνωμ.

Ἀγιάσαν τὰ νερά, | πάν τὰ παγανὰ

(κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Θεοφανείων ἀγιαζομένων τῶν ὑδάτων ἐγκαταλείπουν τὴν γῆν οἱ καλλικάντζαροι, ὅπου διέμενον ἀπὸ τῶν Χριστουγέννων) Ἐπτάν. Μετοχ. ἀγιάσμενα τά, οὐς. λείψανα ἁγίου Πόντ. (Κερασ.) 3) Ἀποθνήσκω Κρήτ. Πβ. τὴν φρ. πῆρ' ὁ Θεὸς τὸν ἄγιο του. 4) Ἦσυχάζω, ἀποκοιμοῦμαι, συνήθως ἐπὶ νηπίου κατόπιν κλαυθμυρισμῶν Ζάκ. Κρήτ. 5) Καθίσταμαι ἀδύνατος καὶ σκελετώδης, ἰσχναίνομαι (ἢ μεταφ. ἐκ τῶν ἁγίων, οἱ ὅποιοι συνήθως εἰς τὰς εἰκόνας παριστάνονται λιπόσαρκοι καὶ ἰσχροὶ) Θράκ. (Μάδυτ. κ.ά.) Μακεδ. (Θεσσαλον. Καταφύγ. κ.ά.) Πελοπν. (Λακων. Πόντ. (Κερασ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. : Ἀιασι αὐτὸς οὐ γιρουντάξ'ς, ἐμ'νι πιτοὶ κι κόκκαλα Αἰτωλ. Θ' αἰάξ'ς ἀπ' τὴν πουλλὴ νηστεία σὺ αὐτόθι. Ἀγιάσι πλεὰ οὐ καημένους Μάδυτ. Πῆρ' αὐτεῖν' ἡ μιγάλ' ζέστα κι αἴσαν 'κεῖνα τὰ σ'ταράκια (πῆρε αὐτὴ ἡ μεγάλη ζέστη καὶ ἔμειναν ἀτροφικὰ ἐκεῖνα τὰ σιταράκια) Αἰτωλ.

6) Ταλαιπωροῦμαι, ὑποφέρω πολὺ Μακεδ. (Σιάτ.): Ἀγιάσι αὐτὸς οὐ ἄνθρουπους Σιάτ. 7) Παγώνω (εἰς τὴν γένεσιν τῆς σημ. ταύτης συνετέλεσε καὶ τις παρετυμ. πρὸς τὸ ἀγιάζι, δι' ἣν πβ. τὸ ἄνωτ. Β 1 λογοπ. θ' ἀγιάζ', ἂν στέκ' 'ς σ' ἀγιάζ'): Ἀσ'σὸν κρύον ἔγασα Κερασ. Συνών. κοκκαλιάζω, ξεπαγιάζω, ξυλιάζω.

άγια - ζώνη ἢ, ἀμάρτ. ἁγιά-ζών' Θράκ.

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἁγία καὶ τοῦ οὐς. ζώνη.

Ἐορτὴ πρὸς τιμὴν τῆς ἁγίας ζώνης τῆς Θεοτόκου τελουμένη τὴν 31ην Αὐγούστου.

άγια-Θαλασσινή ἢ, Ἄνδρ.

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἁγία καὶ τοῦ ὄν. Θαλασσινή.

Ἡ Θεοτόκος ὡς προστάτις τῶν ναυτιλλομένων. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων.

άγιαῖθρωπος ὁ, Κρήτ. Πάτμ. Πελοπν. (Μάν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἁγιος καὶ τοῦ οὐς. ἄνθρωπος.

Ἄνθρωπος ἅγιος, καλός, ἀγαθός.

άγια-Καθίστρα ἢ, Ἀθῆν. Κωνπλ. κ.ά. ἁγιά-Καθίστρα Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ.ά.

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἁγία καὶ τοῦ ὄν. Καθίστρα, ὃ ἐκ τοῦ ρ. καθίζω.

Ἡ λ. εἶναι κωμικὸν πλάσμα πρὸς δικαιολογίαν τῆς ἐξ οἵασδήποτε αἰτίας ἀργίας ἐνθ' ἄν.: Γιατί κάθεσαι μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια; — Εἶναι τῆς ἁγίας-Καθίστρας. Πβ. ἁγιά-Δευτέρα.

άγιακάρα ἢ, Μακεδ. (Βελβ.) ἁγιουκάρα Μακεδ. (Βογατσ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἁγιος καὶ τοῦ οὐς. κάρα.

Κρανίον ἁγίου ἐνθ' ἄν.: Φρ. Εἶναι ἁγιουκάρα (ἐπὶ ὑποκριτοῦ καὶ ψευδευλαβοῦς) Βογατσ. Συνών. φρ. κάνει τ' ἁγιακάρικο, κάνει τὸ θεοφοβούμενο, κάνει τὸν ὅσιο Νούφριο. Πβ. κάρα, Ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀγιακάα τοπων. Σαμοθρ.

